

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 30.3.2007
COM(2007) 146 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

i2010 – Letno poročilo o informacijski družbi za leto 2007

{SEC(2007) 395}
{Volumes 1, 2, 3}

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

i2010 – Letno poročilo o informacijski družbi za leto 2007

KAZALO

1.	Uvod.....	3
2.	Razvoj na področju informacijske družbe v letu 2006.....	3
3.	Izvajanje i2010 v letu 2006 in ukrepi za leti 2007–2008	4
3.1.	Informacijski prostor	4
3.2.	Inovacije ter razvoj in raziskave IKT	5
3.3.	Vključenost, boljše javne storitve in kakovost življenja.....	7
4.	Ugotavljanje prihodnjih trendov	9
5.	Časovni načrt za prihodnje ukrepe glede na vmesni pregled i2010.....	11

1. UVOD

i2010 je pobuda Komisije o politiki za informacijsko družbo in medijski politiki. Zagotavlja skladnost politike Komisije za informacijsko družbo in medijske politike Komisije ter si prizadeva okrepiti pomembni prispevek informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) k uspešnosti naših gospodarstev in prenovljeni lizbonski strategiji. i2010 se izvaja v okolju, ki se hitro spreminja, zato sta potrebni redno posodabljanje in fino uravnavanje. To poročilo je druga takšna posodobitev in pripravlja podlago za obsežnejši vmesni pregled v letu 2008.

Skupna ocena za leto 2006 je pozitivna¹. Glavni kazalci se premikajo v pravo smer, IKT pa ostajajo glavni dejavnik pri spodbujanju rasti in inovacij. Skepticizem, ki je upočasnil naložbe v IKT pred štirimi ali petimi leti, je nadomestilo večje zaupanje v našo sposobnost razvoja in uporabe aplikacij IKT v našo gospodarsko in socialno korist. Glede ukrepov politik so na dobri poti različne pobude na ravni EU, objavljene na začetku pobude i2010 junija 2005. Na ravni držav članic vsi nacionalni programi reform iz leta 2006 bolj poudarjajo integracijo politik o IKT.

S skupino na visoki ravni i2010 Komisija izvaja i2010 v tesnem sodelovanju z državami članicami. Leta 2006 je v okviru svoje industrijske politike vzpostavila tudi projektno skupino za IKT², ki zastopa industrijo in civilno družbo pri preverjanju, ali so sedanje politike ugodne za konkurenčnost sektorja IKT in ali so potrebne nekatere prilagoditve. Zaradi tega dela in zlasti poročila projektne skupine je Komisija ugotovila, da je sedanji okvir politike na splošno pravilen. Priporočilom projektne skupine, ki niso že v skladu z obstoječimi politikami, bodo sledili predlogi Komisije za posebne ukrepe.

2. RAZVOJ NA PODROČJU INFORMACIJSKE DRUŽBE V LETU 2006

Šest let potem, ko je počil internetni balon, je informacijska družba na poti stalne rasti. Desetletje naložb v IKT je obrodilo sadove, zagotovilo inovacije na področju IKT in spremenilo EU v gospodarstvo, temelječe na znanju. Od leta 2005 se sektor IKT vedno bolj poganja s širjenjem trga programske opreme in sorazmerno manj s segmentom elektronskih komunikacij. To kaže inovativne trende, ki zahtevajo prodornejša programska izdelke. Obsežnost prodaje sistemske programske opreme in e-poslovnih aplikacij kaže, da podjetja sprejemajo nove in zrelejše rešitve e-poslovanja, čeprav se te nove naložbe lahko še vedno omejijo na velika podjetja ali zgodnje uporabnike naprednih rešitev e-poslovanja.

Uporabniki hitro sprejemajo nove storitve, ki jih prinaša zbliževanje. Veliko držav članic zdaj dosega visoko stopnjo širokopasovnega dostopa, kar posledično spodbuja razvoj inovativnih naprednih storitev. Spremembe na trgu vsebin so že očitne pri rasti prodaje glasbe na spletu in novih digitalnih storitvah. Napredujeta tudi distribucija filmov in spletna televizija. Prehod od tradicionalnega razširjanja vsebin k objavam na spletu spremlja razmah vsebin, ki jih ustvarjajo uporabniki.

Javni sektor ne zaostaja. Spletne javne storitve postajajo zrelejše in zagotavljajo vidno izboljšanje učinkovitosti: več storitev poteka na spletu, razpoložljive storitve so postale bolj

¹ Ta ocena temelji na EU25. Podatki o EU27 bodo na voljo od leta 2007 naprej.

² <http://ec.europa.eu/enterprise/ict/taskforce.htm>.

dodelane in več Evropejcev posluje z javnim sektorjem po spletu. Pri tem vodi javna uprava, pa tudi zdravstvo in izobraževanje nista daleč.

EU lahko izhaja iz teh dosežkov pri izvajanju politik rasti in inovacij, vse države članice pa priznavajo, da imajo IKT ključno vlogo pri izpolnjevanju lizbonskih ciljev. V primerjavi z letom 2005 nacionalni programi reform držav članic za leto 2006 bolj poudarjajo vključevanje politik za IKT³. V IKT kot orodju za preoblikovanje upravnih in poslovnih modelov ter sredstvu za izboljšanje kakovosti življenja so ugotovili gonilne sile inovativnosti. Širokopasovna infrastruktura, e-uprava in digitalna pismenost – prednostna področja, opredeljena v letu 2005 – kažejo na dober, čeprav nekoliko neenakomeren napredek v državah članicah. Raziskave in razvoj IKT, vprašanja pri zaupanju in varnosti ter ukrepi za zmanjšanje upravnih stroškov za podjetja in upravo so postale nove prednostne naloge v veliko državah. Še vedno obstajajo razlike med državami članicami, vendar so na nekaterih področjih, na primer pri prevzemanju širokopasovne povezave, nastajanju novih storitev ali e-upravi, vodilne države EU tudi vodilne na svetu.

3. IZVAJANJE I2010 V LETU 2006 IN UKREPI ZA LETI 2007–2008

3.1. Informacijski prostor

Digitalno zблиževanje končno dozoreva. Čeprav postopek nikakor ni zapleten, se zблиževanje zdaj zares uresničuje. Oblikovalci politik morajo zagotoviti, da zakonodaja, ki vpliva na sektorje, ki se zблиžujejo, omogoča pravno varnost, ki jo zainteresirane strani potrebujejo pri inovativnosti. Cilj je odgovoriti na tehnološke spremembe s spodbujanjem konkurenčnosti, utrditvijo notranjega trga in zagotavljanjem koristi za uporabnike. Pregled glavnih spornih vprašanj politik kaže, da je splošni zakonski in ureditveni okvir ugoden za nadaljnji razvoj zблиževanja⁴.

Izvajati se je začela večina načrtovanih ukrepov iz prvega stebra i2010 o vzpostavitvi enotnega informacijskega prostora. Leta 2006 je bil pregledan **ureditveni okvir za elektronske komunikacije** in predlogi za spremembe bodo predloženi do sredine leta 2007. Razprave se bodo nadaljevale v letu 2007 z zeleno knjigo o prihodnosti univerzalnih storitev v elektronskih komunikacijah. Spodbuja se boljša in učinkovita raba radijskega spektra kot pomembnega elementa pravnega pregleda, vključno z uvedbo večje prilagodljivosti⁵. To se bo nadaljevalo s predlogi o skupnih pristopih k skupni rabi spektra in digitalnim razlikam. Komisija bo obravnavala tudi grožnje in skrbi glede zasebnosti, ki jih je pokazalo javno posvetovanje iz leta 2006 o **radiofrekvenčni identifikaciji (RFID)**.

Komisija bo prispevala dodatne gradnike k evropski **avdiovizualni politiki** ter pospeševala razprave o pluralnosti medijev in medijski pismenosti. Nov program MEDIA 2007, ki zajema obdobje 2007–2013, bo še naprej zagotavljal finančno pomoč evropskemu avdiovizualnemu sektorju. Razen tega bo Komisija načrtovala ukrepe za podporo uvedbe in prevzemanja **mobilne televizije** po EU.

³ Izvajanje prenovljene lizbonske strategije – Leto uresničevanja, COM(2006) 816, 12.12.2006.

⁴ „Izzivi zблиževanja“, delovni dokument za skupino na visoki ravni i2010, 12.12.2006.

⁵ Hiter dostop do spektra za brezžične elektronske komunikacijske storitve z večjo prilagodljivostjo, COM(2007) 50, 8.2.2007.

S pojavom novih spletnih storitev se udeleženci na trgu začenjajo učiti, kako razvijati **novе, večjezične in inovativne vsebine**. Listina o spletnem filmu, katere pobudnica je bila Komisija in o kateri so se strinjali vodje podjetij, je prvi mejnik na tem področju. Komisija zdaj preučuje, kako bi lahko Listina utrla pot širši politiki o spletnih vsebinah za spodbujanje razvoja visokokakovostnih in inovativnih spletnih vsebin.

Naslednji izziv za politike je zagotavljanje, da **uporabniki** zaupajo v uporabo novih storitev. Leta 2006 je Komisija predlagala uredbo o omejitvi tarif mednarodnega gostovanja za uporabnike mobilnih storitev, februarja 2007 pa je začela z javnim posvetovanjem o pregledu pravnega reda o varstvu potrošnikov na evropski ravni⁶.

Nazadnje je Komisija dopolnila svojo novo strategijo za **varno informacijsko družbo** s sporočilom o boju proti neželeni elektronski pošti ter vohunski in zlonamerni programski opremi, računalniški kriminal pa bo obravnavala leta 2007. Ocenila bo delovanje Evropske agencije za varnost omrežij in informacij (ENISA), da se bo odločila, ali je treba podaljšati mandat agencije in spremljati izvajanje varnostnih ukrepov za oceno potrebe po dodatnih ukrepih do leta 2008.

V letih 2007–2008 bo Komisija:

- pripravila predloge za pregled ureditvenega okvira elektronskih komunikacij, sprožila razpravo o prihodnosti univerzalne storitve in še naprej razvijala usklajen okvir za prilagodljivo in učinkovito upravljanje spektra, zlasti ob upoštevanju skupne rabe spektra in digitalne razlike;
- ocenila potrebe politike po medijski pismenosti in predlagala celostni pristop k RFID in mobilni televiziji;
- spodbujala celostni pristop k razvoju visokokakovostnih inovativnih vsebin;
- nadaljevala varnostno strategijo s sporočilom o računalniškem kriminalu, ocenila agencijo ENISA, da bo sprejela odločitev o podaljšanju njenega mandata in ocenila potrebo po dodatnih ukrepih na področju varnosti (2008).

3.2. Inovacije ter razvoj in raziskave IKT

Spodbujanje raziskav in inovacij je v središču strategije Komisije za rast in delovna mesta. Cilj EU je, da za raziskave in razvoj nameni 3 % BDP, od česar mora 2 % izhajati iz zasebnega sektorja. EU je še vedno daleč od tega cilja, ker za raziskave in razvoj nameni 1,9 % BDP. Lizbonsko letno poročilo o napredku iz leta 2006 poudarja, da so vse države članice določile nacionalni cilj za naložbe v raziskave in razvoj ter da bo v EU, če bodo vsi ti cilji izpolnjeni, leta 2010 raven naložb v raziskave in razvoj dosegla 2,6 % BDP.

Industrija IKT pomeni velik delež celotne porabe podjetij za raziskave in razvoj (26 % leta 2003)⁷. Kot je poudarila projektna skupina za IKT, je povečevanje izdatkov za raziskave in razvoj ključno, če želi EU doseči cilj 3 %. Začetek izvajanja **Sedmega okvirnega programa za raziskave** (7. OP), ki bo potekal v obdobju 2007–2013, je bil močna spodbuda za evropske

⁶ Zelena knjiga o pregledu pravnega reda Skupnosti o varstvu potrošnikov, COM(2006) 744, 8.2.2007, http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/acquis/index_en.htm.

⁷ Ocena služb Komisije na podlagi raziskave izdatkov za raziskave in razvoj OECD/Eurostata, 2003.

raziskave in inovacijam. EU bo več kot 9 milijard EUR vložila v IKT, kar je največje posamezna postavka v 7. OP. Komisija bo še naprej sodelovala z devetimi evropskimi tehnološkimi platformami, vzpostavljenimi za krepitev partnerstva z industrijo in dosego kritične mase raziskav na strateških področjih. Dve platformi bosta zagotovili osnovo za **skupne tehnološke pobude**, novo vrsto pobud, ki bodo združile sredstva EU, držav članic in industrije v javno-zasebna raziskovalna partnerstva za pospeševanje evropskih vrhunskih raziskav.

EU se je obvezala tudi, da bo izboljšala okvirne pogoje za inovacije⁸ in je v zvezi s tem opredelila 10 ključnih ukrepov⁹. Komisija si prizadeva ugotoviti zadevne vrzeli v politikah, s čimer bi zagotovila, da bo **standardizacijska politika** EU za sektor IKT kos izzivom današnjih hitro se razvijajočih trgov. Poleg tega bo spodbujala javne organe, da sodelujejo in krepijo vlogo javnega sektorja EU kot prvega kupca **inovacijskih in/ali predkomercialnih izdelkov in storitev** ter s tem odprejo nove vodilne tržne priložnosti, med drugim za izdelke in storitve, ki temeljijo na IKT.

Inovacije ne nastajajo le z raziskavami, ampak jih vedno bolj usmerjajo uporabniki tehnologij ali organizacijske spremembe. Podporni program politike IKT v **Programu za konkurenčnost in inovacije (PKI)** spodbuja inovacije in konkurenčnost s pospeševanjem širšega prevzemanja in boljše uporabo IKT med državljani, vladami in podjetji, zlasti MSP. Leta 2007 se bo podporni program politike IKT osredotočil na vlogo javnega sektorja kot uporabnika in bo obravnaval tri glavne teme: učinkovite in interoperabilne storitve e-uprave; IKT za dostopnost, staranje in socialno vključenost; ter IKT za trajnostne in interoperabilne zdravstvene storitve. Leta 2007 bo Komisija nadaljevala pregled potreb pri politikah za spodbujanje in olajšanje **e-poslovanja** v okviru eBusiness W@tch in mreže eBSN¹⁰. Odzvala se bo na poziv projektne skupine za IKT glede oblikovanja dolgoročne strategije **e-znanj**, vključno s povezavo z izobraževanjem in usposabljanjem.

Države članice in regije so pozvane, naj podpirajo širjenje IKT v skladu s svojimi potrebami za razvoj izdelkov in storitev ter infrastrukture IKT. V okviru strukturnih skladov je EU v letih 2000–2006 namenila približno 7 milijard EUR za projekte, povezane z IKT. IKT so tudi ena od prednostnih nalog v strateških smernicah Skupnosti o koheziji za 2007–2013¹¹.

V letih 2007–2008 bo Komisija:

- predlagala skupne tehnološke pobude o nanoelektroniki (ENIAC) in o vgrajenih sistemih (ARTEMIS), o katerih bo odločal Svet;
- pregledala standardizacijo za IKT;
- obravnavala možnosti predkomercialnih naročil za izboljšanje kakovosti javnih storitev in evropskih inovacijskih dosežkov;
- nadaljevala z usklajevanjem politik za prevzemanje IKT, pregledala politike in trende e-poslovanja ter opredelila vse potrebne ukrepe politik;

⁸ Inovacijam prijazna, sodobna Evropa, COM(2006)589, 12.10.2006.

⁹ Prenos znanja v prakso: široko zastavljena inovacijska strategija za EU COM(2006) 502, 13.9.2006.

¹⁰ <http://www.ebusiness-watch.org/> in http://ec.europa.eu/enterprise/e-bsn/index_en.html.

¹¹ COM(2006) 386, 13.7.2006.

- obravnavala potrebo po ukrepanju na področju e-znanj in zaposljivosti kot del nadaljnjega ukrepanja pri delu projektne skupine za IKT.

3.3. Vključenost, boljše javne storitve in kakovost življenja

Vključenost

Ker inovativnost preoblikuje vlogo uporabnikov, je potreba po ohranjanju vseh uporabnikov, vedno večja. Konferenca o e-vključenosti v Rigi je sprožila razmišljanje o tem z ministrsko deklaracijo, ki določa politične smernice za nadaljnje ukrepanje. Kot naslednji korak bo Komisija začrtala svojo vizijo **pobude za e-vključenost za leto 2008**, ki bo temeljila na obsežnih posvetovanjih. Pregledala bo napredek na področju **e-dostopnosti** in obravnavala potrebo po nadaljnjem ukrepanju, vključno s predlogi za pravne ukrepe¹².

Komisija bo še naprej podpirala širjenje visokohitrostnega **širokopasovnega dostopa** do vseh Evropejcev. To bo pomagalo pri ambiciozni pobudi Komisije „Regije za gospodarsko spremembo“, ki se je začela v okviru strukturnih skladov¹³. Pri nadaljnjem izpolnjevanju obveznosti iz deklaracije iz Rige bo Komisija v tesni povezavi z izobraževanjem in usposabljanjem pregledala ukrepe in politike o **digitalni pismenosti**.

V letih 2007–2008 bo Komisija:

- določila vizijo za celovito politiko o e-vključenosti (2007) in pripravila evropsko pobudo o e-vključenosti za leto 2008;
- pregledala napredek na področju e-dostopnosti in predlagala dodatne ukrepe, če so potrebni;
- podpirala ozaveščanje (pomemben dogodek o širokopasovnih storitvah za podeželske skupnosti v letu 2007) ter izmenjavo najboljših praks (spletna mesta) pri širjenju visokohitrostnega širokopasovnega dostopa do vseh Evropejcev;
- sprožila regionalni mreži „Boljše povezave IKT med regijami“ in „primikanje e-uprave k regijam in podjetjem“ pri pobudi Regije za gospodarsko spremembo;
- pregledala ukrepe in politike za digitalno pismenost.

Boljše javne storitve

Leta 2006 so spletne javne storitve postale zrelejše, kar je najopaznejše na področjih e-uprave in e-zdravja. Države članice napredujejo na področju nacionalnih pobud za **e-upravo** in sodelujejo pri skupnih dejavnostih na ravni EU za uresničitev ambicioznih ciljev akcijskega načrta o e-upravi do leta 2010. Leta 2006 je bil uveden portal EU za e-zdravje. Vse države članice so zaključile strategije za e-zdravje in na voljo bo zbirka nacionalnih dobrih praks na področju **e-zdravja**.

¹² Komisija bo na primer v spremenjene predloge Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah vključila določbo, katere namen je osebam s poškodbami vida ali sluha omogočiti dostop do avdiovizualnih medijskih storitev.

¹³ Regije za gospodarsko spremembo, COM(2006)675, 8.11.2006.

Države članice priznavajo evropsko razsežnost javnih storitev, ki temeljijo na ITK, in so določile glavne načine za doseganje čezmejne interoperabilnosti. V okviru programa IDABC bo Komisija pregledala Evropski okvir interoperabilnosti za leto 2007¹⁴. Komisija bo prav tako izdala priporočilo o interoperabilnosti e-zdravja in bo začela podpirne ukrepe za inovacijam prijazni trg za e-zdravje na področju spremljanja osebnega zdravja in skrbi zanj. Do leta 2008 je cilj vzpostaviti omrežja za zdravstvene informacije na podlagi fiksne in brezžične širokopasovne povezave ter mobilno infrastrukturo in tehnologije Grid.

V letih 2007–2008 bodo **obsežni pilotni projekti znotraj podpornega programa za politiko IKT** še naprej podpirali boljše javne storitve na področjih, kot so e-osebne izkaznice, varen prenos dokumentov med upravami, e-javna naročila, e-sodelovanje, nujni podatki o pacientu in elektronsko predpisovanje zdravil. Obsežne pilotne projekte na področju e-javnih naročil in e-osebni izkaznic bo podpiralo tudi stalno delo pri programu IDABC na teh področjih.

V letih 2007–2008 bo Komisija:

- še naprej podpirala izvajanje akcijskega načrta za e-upravo, vključno s prizadevanjem za vključevanje in preoblikovanje lastne uprave, ter pregledala Evropski okvir interoperabilnosti;
- izdala priporočilo o interoperabilnosti e-zdravja, spodbujala inovacijam prijazen trg za e-zdravje ter vzpostavila interoperabilno omrežje za zdravstvene informacije (2008);
- začela obsežne pilotne projekte v skladu s PKI.

Kakovost življenja

IKT ni vedno le gonilo inovativnosti in konkurenčnosti, ampak tudi spreminja način življenja ljudi in sporazumevanja med njimi. Pobuda i2010 se na to odziva z usmeritvijo na področja, na katerih lahko tehnološke inovacije znatno izboljšajo kakovost življenja: staranje, kulturna različnost, inteligentni avto in podnebne spremembe.

Leta 2007 bo Komisija začela vodilno pobudo o **prijetnem staranju v informacijski družbi**. To bo zajemalo pobudo za raziskave o podpori iz okolja pri samostojnem življenju (AAL), ki temelji na členu 169 Pogodbe EU, z uvajanjem tehnologije v izdelke in storitve, da se zagotovi povezava med naprednimi raziskavami in njihovo uporabo. To bo dopolnjeno z dolgoročno raziskavo znotraj šestega in sedmega okvirnega programa in dejavnostmi razvoja na podlagi PKI, kot je oskrba starejših na domu.

Izvajata se **vodilni pobudi za digitalne knjižnice in inteligentni avto**. Komisija je izdala navodila o digitalizaciji, spletni dostopnosti gradiva o kulturi in digitalnem ohranjanju podatkov ter o znanstvenih virih. Države članice so bile pozvane, naj obnovijo uvajanje e-klica. V letu 2007 bo Komisija ocenila napredek na področju inteligentnega avta in pri pogajanjih o prostovoljni uvedbi e-klica v vozilih.

Nove tehnologije, ki temeljijo na IKT, so bistvene ne le za večjo učinkovitost virov, ampak tudi za kakovostne premike proti temeljito drugačnim, trajnostnejšim gospodarskim in

¹⁴ <http://ec.europa.eu/idabc/en/document/6227>.

družbenim vzorcem porabe. Leta 2007 bo razvita vodila pobuda i2010 za obravnavo prednostnih nalog, kot sta **energetska učinkovitost in okoljska trajnost**.

V letih 2007–2008 bo Komisija:

- začela vodilno pobudo „Prijetno staranje v informacijski družbi“, predlagala pobudo AAL člen 169 in začela pilotne projekte na podlagi programa za konkurenčnost in inovacije, ki bodo usmerjeni v neodvisno življenje in spremljanje kroničnih bolezni;
- pregledala izvajanje priporočil o digitalizaciji in spletni dostopnosti gradiv o kulturi in digitalnem ohranjanju podatkov (2008);
- ocenila izvajanje vodilne pobude za inteligentni avto in e-klic;
- razvila vodilno pobudo o IKT za trajnostno rast.

4. UGOTAVLJANJE PRIHODNIJH TRENDOV

Lizbonska strategija je inovativnost določila za najpomembnejšo prednostno nalogo, EU pa je v ta namen pripravila izčrpen načrt dela. IKT se splošno priznavajo kot ključne za inovativnost. Za nadgradnjo dosežkov pobude i2010 v letih 2005 in 2006 mora EU sprejeti pristop, ki bo bolj usmerjen v prihodnost, in utrditi vez med politikami IKT in lizbonskimi prednostnimi nalogami. Oblikovalci politik morajo razumeti, da novi gospodarski in družbeni razvoj lahko razširi koristi informacijske družbe na nove skupine ter spodbudi konkurenčnost in vodilno vlogo evropske industrije ter hkrati vključenost širše družbe. Zato je pri vmesnem pregledu i2010 za leto 2008 treba obravnavati naslednja tri vprašanja.

Novi val inovacij na področju omrežij in interneta

Informacijska družba postaja resničnost. Nizkocenovna omrežja, razširjena z mobilnimi ali brezžičnimi omrežji, omogočajo nemoteno povezavo ter uporabo aplikacij in storitev, integriranih v omrežje, ki jih družba vedno bolj uporablja.

Ta premiki podpirajo nastajajoči tehnološki trendi, kot je premik naproti visokohitroznim omrežjem, povsod navzočim brezžičnim tehnologijam, spletu 2.0, internetu stvari, tehnologijam Grid, novim omrežnim strukturam, spletnim storitvam, uporabniškimi vmesnikom, vsebinam, ki jih ustvarijo uporabniki, in družbenemu povezovanju. Ti trendi bodo vplivali na poslovno in delovno okolje, zagotavljali nove industrijske možnosti ter nove rešitve za e-poslovanje in zaposlovanje, s čimer se izboljša ravnotežje med delom in zasebnostjo. Prav tako bodo razširili vlogo uporabnikov kot inovatorjev. To je že vidno v razmahu vsebin, ki jih ustvarjajo uporabniki.

Čeprav se številni vidiki prihodnjih omrežij in interneta še nekaj časa ne bodo uresničili, je že mogoče prepoznati ovire razvoja informacijske družbe. Te so v zvezi z vprašanji, ki gredo od vlaganja v večje pasovne širine, nevtralnosti omrežja prek razpoložljivosti spektra do varnosti. Zgodnja razprava z zainteresiranimi stranmi o dolgoročnejšem razvoju mora obravnavati potrebo po možnem ukrepanju politik.

Pogled uporabnika na inovativnost

S pojavom novih storitev je naslednji izziv uporabnik. Vedno več vsebin, ki jih ustvarijo uporabniki, odpira nadaljnje možnosti za ustvarjalnejšo in inovativnejšo informacijsko družbo. Enako, kot so uporabniki uporabili odprtokodno programsko opremo za razvoj novih načinov sodelovanja, zdaj uporabljajo IKT za inovativno ustvarjanje in izmenjavo svojih vsebin. To sproža nove izzive, zlasti v zvezi s pravno odgovornostjo za razširjanje vsebin, ponovno uporabo gradiva, ki je zaščiteno z avtorskimi pravicami, in varstvom zasebnosti.

Zaradi tega se bo spremenila tradicionalna vloga uporabnikov v informacijski družbi. Kljub temu politika, katere namen je odstraniti ovire do večje uporabe IKT – kot je opredeljeno v i2010 – ne bo zastarala. S pobudo e-vključevanje iz leta 2008 se je pobuda i2010 usmerila na uporabnike, medtem ko je interes potrošnikov že vključen v politiko Komisije za IKT. Nedaven primer je predlog Komisije o gostovanju za odpravo neupravičenih taks, ki jih plačujejo potrošniki.

Storitve in izdelke IZK uporabljajo novi segmenti prebivalstva. Uporabnike vse bolj skrbi zasebnost, pomanjkanje interoperabilnosti, pomanjkanje preglednosti pogodbenih pogojev in oblikovanja cen, preveč zapletene aplikacije in neučinkovitost pri pravnih sporih. Oblikovalci politik se morajo zdaj odzvati na te skrbi.

Izboljšanje okvirnih pogojev

Inovacijska strategija EU obravnava dokončno oblikovanje notranjega trga kot napredek k zagotavljanju učinkovite konkurence in zadostnega obsega za pomoč večjim podjetjem ter številnim MSP, da lahko konkurirajo na svetovnem trgu. Zato je Komisija načrtovala revizijo strategije notranjega trga, katere cilj je izboljšati inovativnost in izvajati boljšo pravno ureditev.

Eden glavnih ciljev pobude i2010 je ustvariti enoten informacijski prostor. Do zdaj je bil poudarek na omrežjih in urejanju vsebin. EU je s 27 ločenimi trgi – kljub napredku – še vedno daleč od enotnega informacijskega prostora. Trgi za spletne storitve so že svetovni, vendar se številni potrošniki v EU izogibajo nakupu izdelkov in storitev iz druge države članice po internetu. Pravna zadeve še vedno ovirajo podjetja pri vključevanju v e-poslovanje, na nekaterih področjih pa so bile ugotovljene upravne ovire, ki lahko zavirajo konkurenčnost¹⁵.

Potrebujemo širše gledišče, ki upoštevajo nove trende. Internet na primer pacientom omogoča, da iščejo možnosti za zdravljenje kjer koli v EU ali po svetu, prav tako lahko zdravniki opravljajo storitve na daljavo. To vpliva na organizacijo storitev in ima javnofinančne posledice. Razmislek o notranjem trgu mora zato preseči oceno pravnih ovir, ki sta jih obravnavala pregled upravnega okvira za elektronske komunikacije in Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah. Z izhodiščem v delu projektne skupine za IKT mora razmislek odpraviti ovire, ki zavirajo vseevropske spletne storitve, raziskati, kako lahko IKT okrepi notranji trg, ter poskušati oceniti stroške in tveganja razdrobljenosti evropske informacijske družbe.

¹⁵ <http://ec.europa.eu/enterprise/ict/taskforce.htm>.

5. ČASOVNI NAČRT ZA PRIHODNJE UKREPE GLEDE NA VMESNI PREGLED i2010

Za pripravo razprav o vmesnem pregledu pobude i2010 leta 2008 Komisija predlaga tesnejše sodelovanje držav članic, skupine na visoki ravni i2010, industrije, civilne družbe in drugih zainteresiranih strani pri razvoju različnih tem. Komisija bo:

- v sodelovanju s skupino na visoki ravni i2010 razvila teme, ugotovljene v poglavju 4;
- začela javno posvetovanje z vsemi zainteresiranimi stranmi, da potrdi veljavnost predlaganih pristopov za oblikovanje ključnih tem;
- obravnavala glavna vprašanja za vmesni pregled na srečanju i2010 na visoki ravni v letu 2008.

Izid teh razprav bo v navdih spomladanskemu zasedanju Evropskega sveta leta 2008, ki bo obravnaval vprašanja naslednje generacije omrežij in interneta. Vmesni pregled i2010 bi moral zagotoviti, da je i2010 še naprej veljaven referenčni okvir evropskih politik za informacijsko družbo in medijsko politiko, ter omogočiti, da ima Evropa koristi od razvoja pri izvajanju lizbonske agende za rast in nova delovna mesta.